

РЕЙ БРЕДБЪРИ ПЕШЕХОДЕЦЪТ

Превод от английски: Александър Хрусанов, 1975

chitanka.info

Да излезе сред тишината, обвila града в осем часа през мъгливата ноемврийска вечер, да стъпи върху изкорубения бетон на алеята, да настъпи тревясалите ивици и да се запъти в безмълвието, това най-обичаше да върши мистър Леонард Мийд. Той заставаше на някой кръстопът, вглеждаше се в осветените от лунна светлина тротоари в четирите посоки и избираше накъде да тръгне, макар всъщност да нямаше никаква разлика: той беше сам или почти сам сред този свят на 2053 година след новата ера и след като взимаше окончателно решение и избираше посоката, тръгваше, като изпращаше пред себе си облачета мразовит въздух, подобни на дим от пура.

Понякога се разхождаше с часове, изминаваше километри и се връщаше у дома си едва в полунощ. А по пътя виждаше къщите с тъмните им прозорци — приличаше на разходка из гробище, където само слаби проблясъци от светлината на светулки се мяркаха зад стъклата. По вътрешните стени на стаите внезапно се появяваха привидения, където не бяха придърпали завесите, за да се скрият от нощта, или се дочуваше шепот и мърморене, където все още стоеше отворен прозорец на някое подобно на гробница здание.

Мистър Леонард Мийд поспираше, вдигаше глава, вслушваше се, заглеждаше се и продължаваше нататък, като стъпките му не вдигаха шум по неравния тротоар. Отдавна разумно обуваше гumenки, когато се разхождаше из нощта, защото ако беше с твърди подметки, кучетата на отделни групички придружаваха разходката му с лай, можеха да се запалят лампи, да се появят лица по прозорците и цяла улица да бъде разтревожена от самотната личност — той самия, — която преминаваше през ранната ноемврийска вечер.

През тази вечер той започна разходката си в западна посока към скритото море. Във въздуха имаше сякаш кристален мраз; той щипеше носа и караше белите дробове да бляскат като новогодишна елха отвътре; можеше да усети студената светлина да се запалва и изгасва, всички клони бяха отрупани с невидим сняг. Със задоволство се вслушваше в тихото шумолене на гumenките си сред есенните листа и си свиреше с някаква спокойна, студена свирня през зъбите, от време на време вдигаше по някой паднал лист, разглеждаше строежа му под светлината на редките улични лампи, докато вървеше и помирисваше ръждивия му аромат.

— Здравейте — пошепваше той към всяка къща от двете страни, докато се движеше. — Какво има тази вечер по четвърти канал, по седми канал, по девети канал? Накъде са се втурнали каубоите и дали виждам как иззад близкия хълм идва на помощ кавалерията на Съединените щати?

Улицата беше тиха, дълга и празна и само неговата сянка се движеше, подобно сянката на ястреб сред полето. Ако затвореше очи и застанеше съвсем неподвижно, като замръзнал, можеше да си представи, че е в средата на някаква равнина, мразовита, безветрена аризонска пустиня, без никаква къща на хиляди километри и само пресъхнали речни русла — улиците — за компания.

— Какво дават сега? — питаше той къщите, като поглеждаше часовника си. — Осем и половина? Време за десетина подбрани убийства? Телевизионно състезание? Ревю? Някой комедиант пада от сцената?

Дали беше това приглушен смях от вътрешността на луннобялата къща? Той се поколеба, но продължи, когато не се случи нищо повече. Препъна се в по-неравно място на тротоара. Циментът се губеше сред цветя и треви. В продължение на десет години, когато се разхождаше през деня и нощта, изминавайки хиляди километри, никога не бе срещнал друг човек да върви пеша, нито веднъж през цялото време.

Стигна до една пътна детелина, напълно тиха, тъмна, където две централни шосета пресичаха града. През деня тук гърмеше прилив от коли, бензиностанциите бяха отворени, разнасяше се силен шум на насекоми и се водеше непрекъсната борба за място, когато бръмбарите-скарабеи кадяха с ауспухите си и се плъзгаха към домовете си в далечни посоки. Но сега и тези шосета бяха като потоци през сух сезон, целите само камък, празни русла и лунни лъчи.

Свърна по една странична улица и тръгна по заобиколен път към дома си. Беше само на няколко преки от целта си, когато внезапно иззад един ъгъл се подаде самотна кола и го освети със сноп силна бяла светлина. Той застана като хипнотизиран, подобно на нощна пеперуда, замаян и в същото време привлечен от светлината.

Металически глас викна към него:

— Застанете неподвижно! Не мърдайте!

Той се спря.

- Горе ръцете!
- Но... — понечи да каже той.
- Горе ръцете или ще стреляме!

Полицията, естествено, но каква рядка, невероятна случка; в града с три милиона жители беше останала май само една полицейска кола, нали? От миналата година, изборната 2052 година, полицейските сили бяха намалени от три на една кола. Престъпността спадаше; вече нямаше нужда от полиция, с изключение на тази единствена кола, която непрекъснато кръстосваше улиците.

- Името ви? — попита полицейската кола с металически шепот.

Ярката светлина го заслепяваше и не можеше да види хората в колата.

- Леонард Мийд! — отвърна той.
- Говорете по-високо!
- Леонард Мийд!
- Занятие или професия?
- Предполагам, че ще ме наречете писател.
- Без професия — отсъди полицейската кола, сякаш говореше на себе си. Светлината го приковаваше подобно на музейен експонат, сякаш го пробождаше през гърдите.

— Може и така да се каже — съгласи се мистър Мийд. Не беше писал нищо от години. Вече не се продаваха списания и книги. Сега всички се прибираха вечер в подобните на гробници къщи, помисли си той, като продължаваше да фантазира. Гробници, зле осветени от светлината на телевизорите, където хората седяха, като мъртвите, сивите или многоцветни светлини докосваха лицата им, но никога не им въздействуваха.

- Без професия — произнесе грамофонният глас със свистене.
- Какво правите навън?
- Разхождам се — отвърна Леонард Мийд.
- Разхождате се!
- Просто се разхождам — каза той простишко, но усети студ по лицето си.
- Разхождате се, просто се разхождате?
- Да, сър.
- Къде се разхождате? С каква цел?
- Разхождам се, за да взема малко въздух.

— Адресът ви?

— Улица „Сейнт Джеймс“, номер единадесет.

— А във вашия дом има ли въздух, има ли климатична инсталация, мистър Мийд?

— Има.

— И в дома ви има ли екран, с който да гледате?

— Няма.

— Няма! — настъпи нарушавано само от прашене мълчание, което само по себе си беше обвинение.

— Женен ли сте, мистър Мийд?

— Не.

— Неженен — разнесе се полицейският глас иззад блесналия лъч. Луната се издигаше висока и ясна сред звездите, а къщите бяха сиви и мълчаливи.

— Никой не ме е пожелал — каза с усмивка Леонард Мийд.

— Не говорете, без да ви питат!

Леонард Мийд чакаше сред студената нощ.

— Просто се разхождате, мистър Мийд?

— Да.

— Но не обяснихте с каква цел.

— Обясних — за да взема въздух, да гледам и просто да походя.

— Често ли сте вършили това?

— Всяка вечер в продължение на години.

Полицейската кола беше застанала в средата на улицата и радиогърлото ѝ леко бръмчеше.

— Е добре, мистър Мийд — каза тя.

— Това ли е всичко? — запита той учтиво.

— Да — отвърна гласът. — Елате. — Разнесе се шум на отваряне на врата. Задната врата на полицейската кола се разтвори широко. — Качете се!

— Почакайте, не съм направил нищо!

— Качете се!

— Протестирам!

— Мистър Мийд.

Той се запъти към колата като внезапно опиянен човек. Когато мина покрай предния прозорец на колата, погледна вътре. Както беше очаквал, на предната седалка нямаше никой, колата беше празна.

— Влезте!

Той се хвана за вратата и надникна към задната седалка, която представляваше малка килия, малък тъмен затвор с решетки. Миришеше на стомана. Миришеше на антисептично средство; миришеше на твърде чисто, твърдо и метално. Вътре нямаше нищо меко.

— Ако имахте съпруга, която да потвърди алибита ви — каза железният глас, — но...

— Къде ще ме закарате?

Колата се поколеба или поне се разнесе леко шумолене и прещракване, сякаш някъде информационният раздел прелистваше перфокарти под погледа на електрическо око.

— В Психиатричния център за изследване на регресивните тенденции.

Той се качи в колата. Вратата се затвори с мек тласък. Полицейската кола тръгна по нощните булеварди, като святкаше напред с притулените си светлини.

След миг те минаха покрай една къща на една улица, една-единствена къща сред цял град от тъмни къщи, но тази къща беше осветена от всичките ѝ светлини, всеки прозорец излъчващ ярка жълта светлина, квадратна и топла сред студения мрак.

— Това е моята къща — каза Леонард Мийд.

Никой не му отговори.

Колата замина надолу по празните улици-ручеи, изгуби се и остави празните улици с празни тротоари, без никакъв звук, без никакво движение през остатъка от мразовитата ноемврийска нощ.

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.47/1975 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.